

bfa-i.dk

Velkommen til

ARBEJDSMILJØ
ROADSHOW

2022

Arbejdsmiljøroadshow 2022

BFA Industri sekretariatet, her bestående af:

- CO-industri Michael Jørgensen
- Dansk Industri Niels Christian Nielsen
- Lederne Lars Andersen

Arbejds miljøroadshow 2022 - program

Kl. 12.30: Præsentation af programmet

Lars Andersen, Lederne

Kl. 12.35: Status på arbejdsmiljø i industrien

Niels Chr. Nielsen, DI

Kl. 12.50: Støj

Michael Jørgensen, CO-industri

Kl. 13.10: Sygefravær og Psykisk første hjælp

Lars Andersen, Lederne

Kl. 13.30: Pause

Arbejdsmiljørøadshow 2022 - program

Kl. 13.45: Kemi

Michael Jørgensen, CO-industri

Kl. 14.05: Sikre maskiner

Niels Chr. Nielsen, DI

Kl. 14.25: Krænkende handlinger

Lars Andersen, Lederne

Kl. 14.45: Afrunding

Michael Jørgensen, CO-industri

Kl. 15.00: Slut

Status på arbejdsmiljøet i industrien

AT ulykkesbarometeret definerer "ulykker" som:

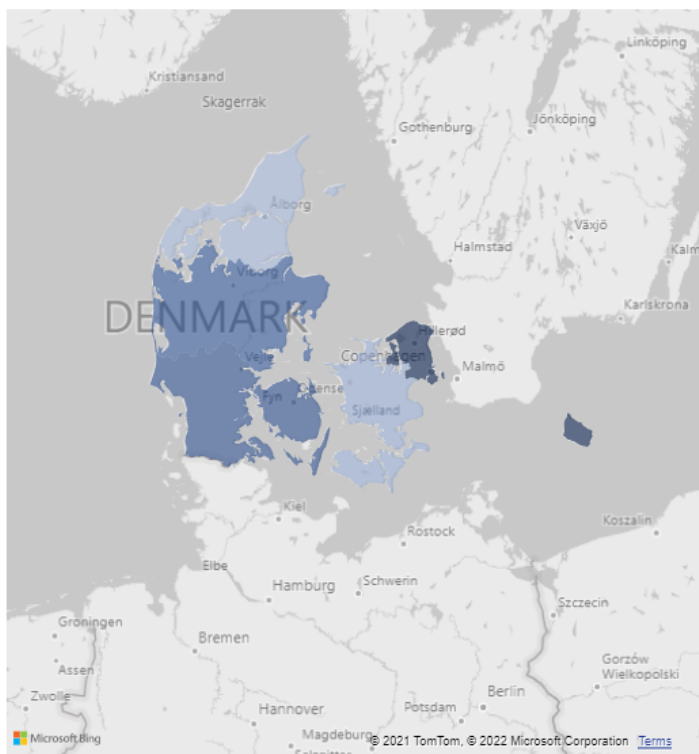
- *En pludselig hændelse i forbindelse med arbejdet, som fører til at en person kommer fysisk eller psykisk til skade.*
- *Anmeldepligtige ulykker med mere end en dags fravær.*
- *Arbejdsulykker der sker i luften, til vands eller på boreplatforme indgår ikke i opgørelsen.*

<https://at.dk/arbejdsmiljoe-i-tal/ulykkesbarometer/>

Arbejdsulykker, geografi

Anmeldte arbejdsulykker fordelt på region, brancher og skadetype i tre grupper (alvor). Der kan filtreres på år, køn og alder.

Rapporten giver mulighed for at vise fordelingen af arbejdsulykker på regioner for bestemte brancher, eller fordelingen på brancher inden for de enkelte regioner.

Registreringsår

2017

2018

2019

2020

Køn

Kvinder

Mænd

Ukendt

Alder

0 - 24 år

25 - 49 år

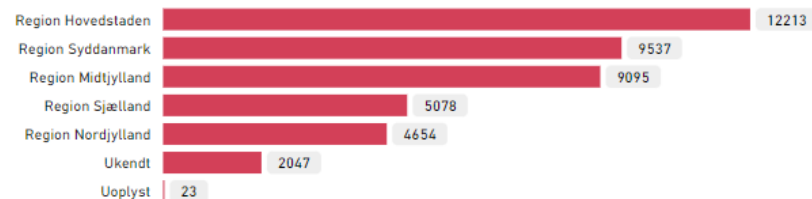
50 - 99 år

Ukendt

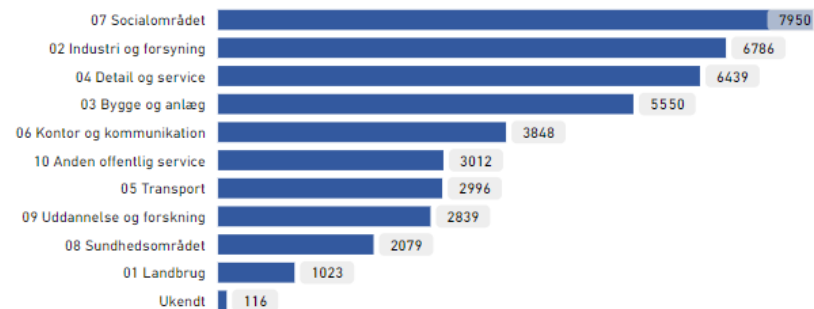
Antal arbejdsulykker [Ⓞ]

42,649

Regioner

Branchegruppe [Ⓞ]

Arbejdsulykker **Geografi** Skadetype Jobtype Fravær

<https://at.dk/arbejds miljøe-i-tal/anmeldte-arbejdsulykker-i-tal/>

ARBEJDESTILSYNET ÅRSOPGØRELSE 2019 ANMELDTE ARBEJDSULYKKER 2014-2019

Antallet af anmeldte arbejdsulykker set i forhold til beskæftigelsen er i perioden 2014-2019 faldet med 2 pct.

Arbejdstilsynets ulykkesstatistik er baseret på arbejdsulykker, der er anmeldt til Arbejdstilsynet ifølge reglerne i arbejdsmiljølovgivningen. Læs mere om reglerne i bilag A.

Arbejdstilsynet opgør arbejdsulykkerne efter det år, hvor ulykken er anmeldt og registreret, det vil sige registreringsår. Årsopgørelsen omfatter arbejdsulykker, der er anmeldt til Arbejdstilsynet fra 1. januar 2014 til 31. december 2019 og er opgjort pr. 1. februar 2020.

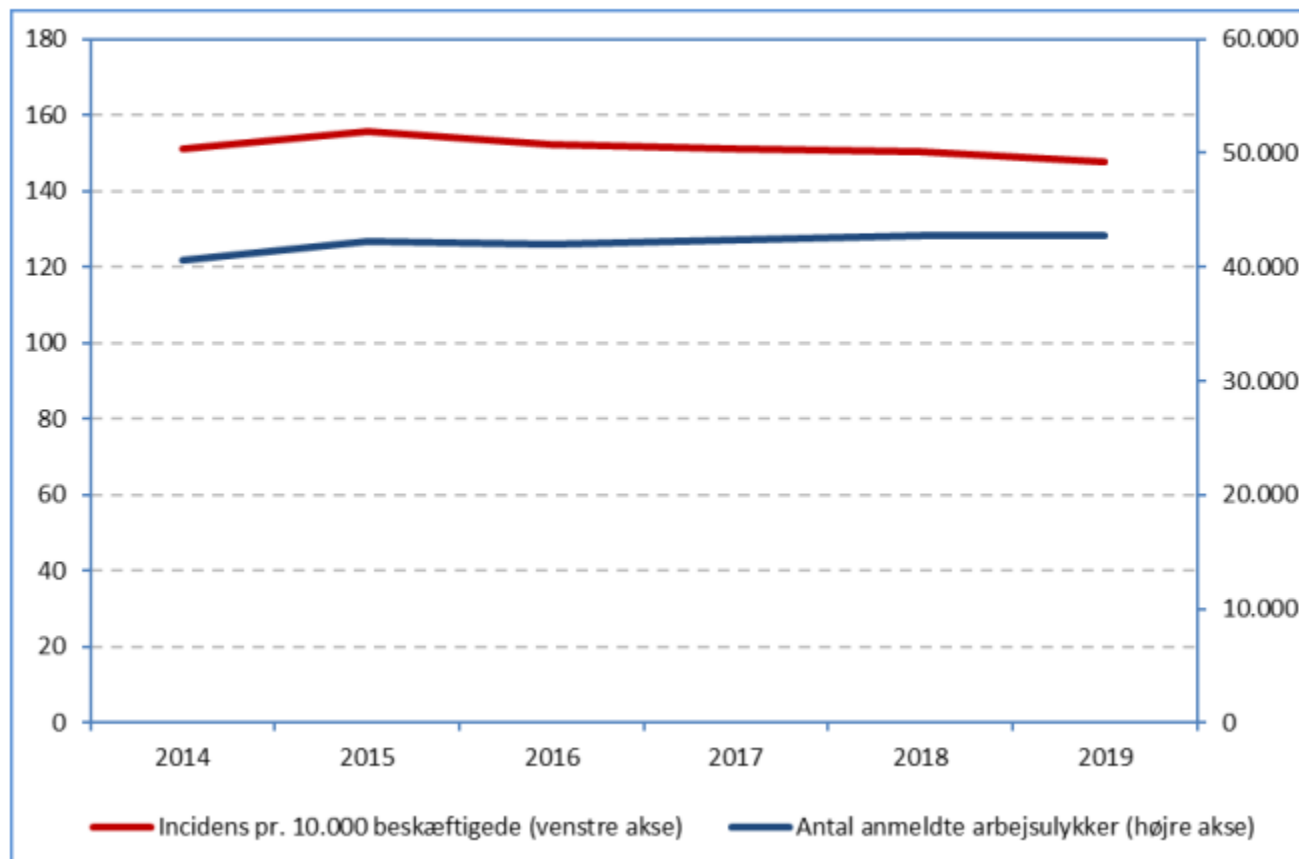
Opgørelserne omfatter anmeldte arbejdsulykker på land i Danmark. Det betyder bl.a., at arbejdsulykker til søs, i luften og i udlandet ikke er omfattet af statistikken. Der føres særskilt statistik over arbejdsulykker på offshoreanlæg, se [arbejdsulykker og kulbrinteudslip 2008 - 2018](#).

For femte år i træk er der blevet anmeldt ca.

42.500

arbejdsulykker til Arbejdstilsynet

Figur 1: Antal arbejdsulykker anmeldt til Arbejdstilsynet og antal anmeldte arbejdsulykker pr. 10.000 beskæftigede 2014-2019

148

anmeldte arbejdsulykker pr. 10.000 beskæftigede er den hidtil laveste ulykkesincidens

ARBEJDESTILSYNETS ÅRSOPGØRELSE 2020 ANMELDTE ARBEJDSULYKKER 2015-2020

Antallet af anmeldte arbejdsulykker set i forhold til beskæftigelsen er i perioden 2015-2019 faldet med 6 pct., men er fra 2019 til 2020 steget med 8 pct.

B er der yderligere tabeller og figurer.

Undersøgelser har vist, at ikke alle arbejdsulykker, der skal anmeldes, bliver anmeldt, og det reelle antal arbejdsulykker er derfor større end det antal, der indgår i Arbejdstilsynets statistik. Se mere om underanmeldelse i bilag A.

Anmeldte arbejdsulykker 2015-2020

Der er i 2020 anmeldt 46.391 arbejdsulykker til Arbejdstilsynet. Det er 3.732 flere end i 2019, og det er dermed det højeste antal i hele perioden 2015-2020. Det laveste antal var i 2016 med 42.013 tilfælde. Stigningen fra 2015 til 2020 er på næsten 10 pct. Stigningen ses især inden for skadetyperne infektion og forgiftning og hænger sammen med coronaepidemien.

Antallet af anmeldte arbejdsulykker set i forhold til beskæftigelsen, den såkaldte ulykkesincidens, er i 2020 på 159 pr. 10.000 beskæftigede. Det er den højeste ulykkesincidens i 10 år. I 2019 var ulykkesincidensen med 147 pr. 10.000 beskæftigede, hvilket var det hidtil laveste siden 1983, hvor Arbejdstilsynet begyndte disse målinger. Fra 2015 til 2019 faldt ulykkesincidensen med 6 pct., men den er steget med 8 pct. fra 2019 til 2020. Den samlede stigning i ulykkesincidens fra 2015 til 2020 er på 2 pct.

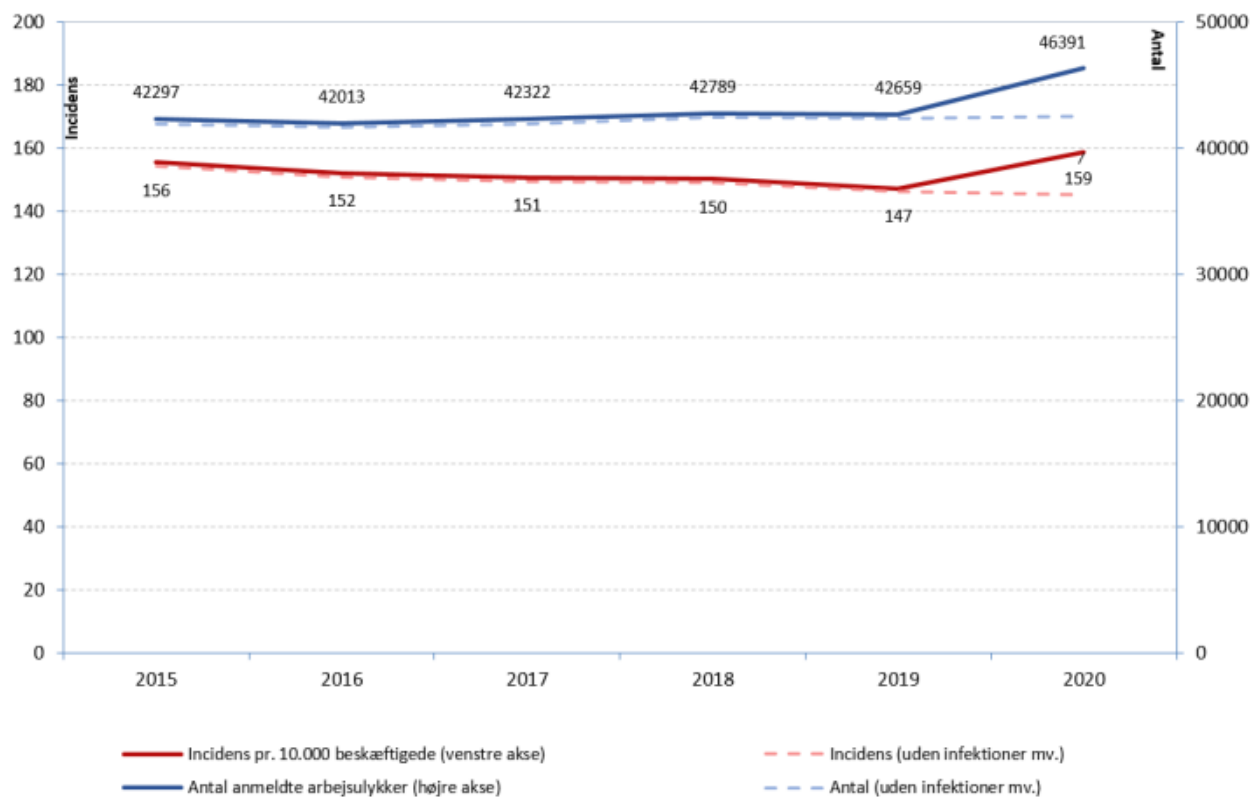
finde yderligere
oplysninger om
anmeldte
arbejdsulykker
2015-2020

Der er i 2020
anmeldt

46.391

arbejdsulykker til
Arbejdstilsynet

Figur 1: Antal arbejdsulykker anmeldt til Arbejdstilsynet og antal anmeldte arbejdsulykker pr. 10.000 beskæftigede 2015-2020

159

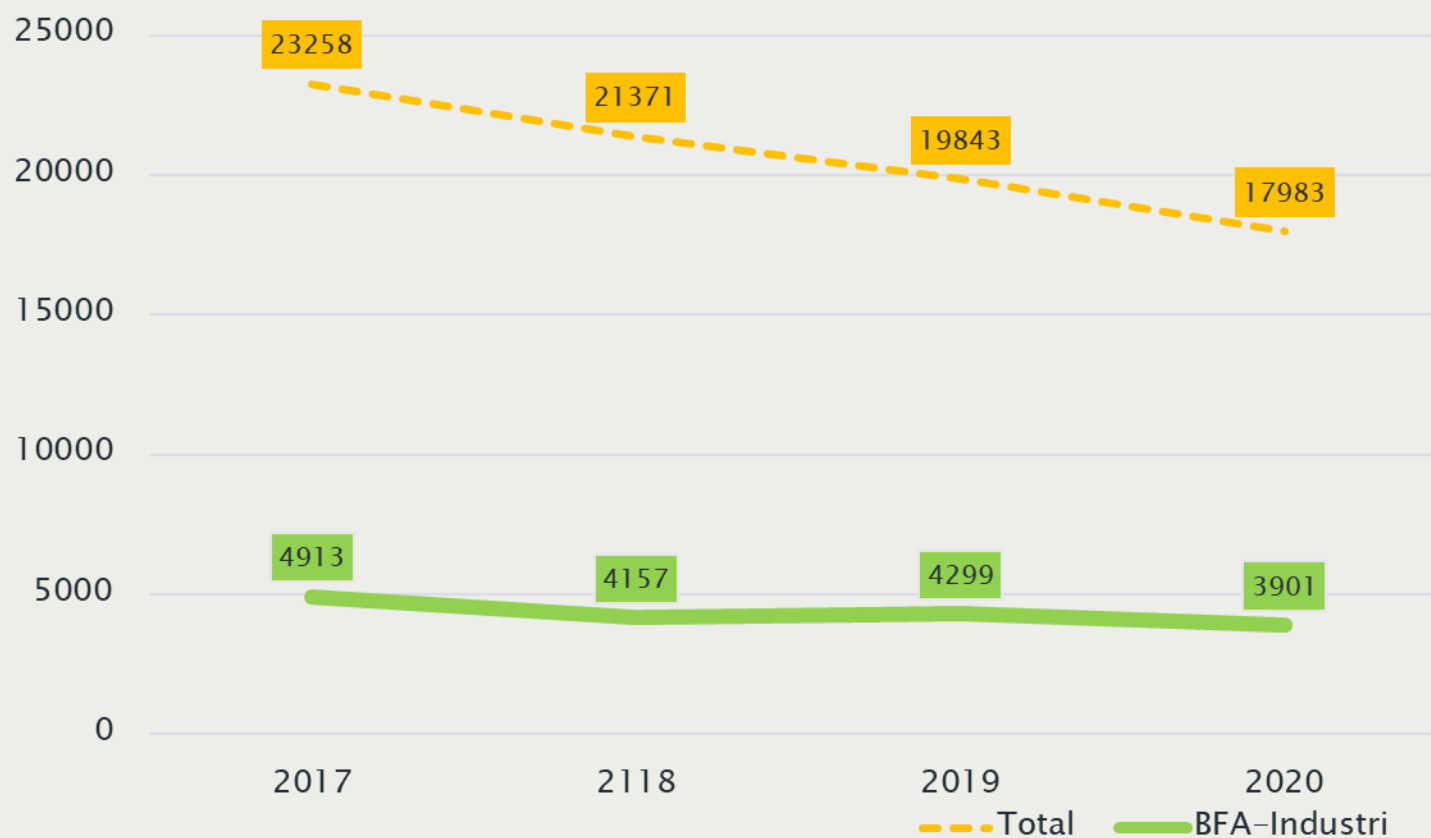
anmeldte arbejdsulykker pr. 10.000 beskæftigede i 2020 er den højeste incidens i perioden

Arbejdstilsynets tilsynsreaktioner?

Arbejdstilsynet definerer:

- *Tilsynsreaktion er vejledninger og afgørelser (f.eks. påbud og forbud), som Arbejdstilsynet har givet til en virksomhed på tilsynsbesøg.*
- *Antal tilsynsreaktioner svarer til antal konstateret arbejdsmiljøproblemer.*

Antal tilsynsreaktioner over tid:

<https://at.dk/arbejdsmiljoe-i-tal/tilsyn-i-tal/>

Hvad er det så Arbejdstilsynet reagerer på?

AMP - Gruppe
▲
010 Støj
020 Vibrationer
040 Varme og kulde
050 Muskel- og skeletbesvær (MSB)
060 Psykisk arbejdsmiljø
070 Kemi, støv og biologi
080 Indeklima
090 Ulykkesrisici
100 Unges arbejde
110 Krav til egenindsatsen
120 Bygherrer, udbydere mv.
130 Andre arbejdsmiljøemner
140 Egenindsats (fortsat)
150 Hudbelastninger
300 Områder udenfor arbejdsmiljøloven

Støj	: Niveau for højt
Vibrationer	: Hånd/arm/helkropsvibrationer
Varme og kulde	: Temp. < 0 C eller træk
MSB	: EGA, tungeløft etc.
Psykisk	: Ubalance mellem krav og ressourcer. Mob. og vold
Kemi	: Giftig røg/dampe ved svejs., asbest, formaldehyd, organisk støv.
Indeklima	: Kulde/varme/træk, fugt og skimmelsvamp, lysforhold.
Ulykke risici	: Sikkerhed v/maskiner, afskærmning, transport/løft, risiko for fald/snublen,
Unge	: Sikkerhed for de unge overholdes.
Egenindsats	: APV/AMO, AM drøftelse, instruktion, eftersyn af egne maskiner.
Bygherrer	: Mangl. overh. af pligter og a-miljø ans.
Andre	: Velfærdsforanstaltninger, toilet, vand, belysning etc.
Hud	: Våde hænder, eksem.
Udenfor a-lov	: Covid-19 planer, rygepolitik, rygeforbud.

Hvor har Arbejdstilsynet så flest reaktioner?

AMP - Gruppe	Total
▲	
010 Støj	16
020 Vibrationer	3
040 Varme og kulde	436
050 Muskel- og skeletbesvær (MSB)	21
060 Psykisk arbejdsmiljø	10
070 Kemi, støv og biologi	805
080 Indeklima	10
090 Ulykkesrisici	1343
100 Unges arbejde	37
110 Krav til egenindsatsen	921
120 Bygherrer, udbydere mv.	26
130 Andre arbejdsmiljøemner	186
140 Egenindsats (fortsat)	1
150 Hudbelastninger	5
300 Områder udenfor arbejdsmiljøloven	81
	3901

4

3

1

2

5

78,7 %

<https://at.dk/arbejdsmiljoe-i-tal/tilsyn-i-tal/>

bfa-i.dk

Støj – kom godt i gang

Støj – kom godt i gang

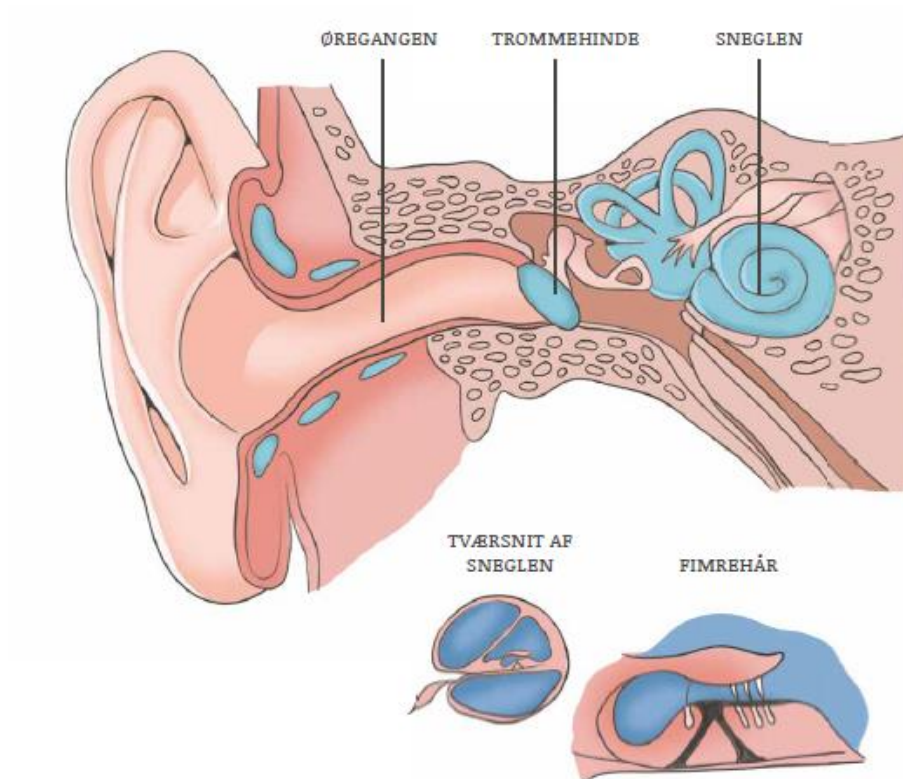
Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Hvorfor skader støj?

Høreskade og konsekvenser

- ❶ **Svær kommunikation:**
Man kan have svært ved at høre, når flere taler sammen eller hvis der samtidig er baggrundsstøj. Hvis man har en kraftig hørenedsættelse, kan selv én til én-samtaler være vanskelige.
- ❷ **Uønskede følelser:**
Man kan oftere føle irritation, vrede eller stress, da det kan være vanskeligere at koncentrere sig, kommunikere og opretholde sit energiniveau. Man kan opleve øget træthed.
- ❸ **Risiko for ulykker:**
Man kan være i øget risiko for ulykker, fordi man hverken kan høre advarselslyde eller mislyde.
- ❹ **Tinnitus:**
Man kan have fået følgevirkninger som tinnitus. Tinnitus er hylen, kimen eller susen for ørerne, uden at lyden er der. Tinnitus skyldes en skade på hårcellerne, der opfanges i hjernen som en konstant lyd.
- ❺ **Social isolation:**
Man kan føle sig socialt isoleret, fordi det er svært at opfange alt, hvad der foregår i omgivelserne. Nogle beskriver det som at være placeret i et syltetøjsglas.
- ❻ **Hyperacusis:**
Man kan få en form for overfølsomhed overfor lyd.

Støj og grænseværdier

Overordnede risici

- ❶ 80 dB(A): Begyndende risiko. Arbejdsgiver skal stille høreværn til rådighed, og de skal bruges.
- ❷ 85 dB(A): Risiko for høreskade. Støjen skal dæmpes, og indtil den er dæmpet, skal der bruges høreværn.
- ❸ 130 dB(A): Smertegrænse med risiko for akut høreskade. Støjen skal dæmpes.

Tidsgrænser for støjbelastning i løbet af en arbejdsdag.

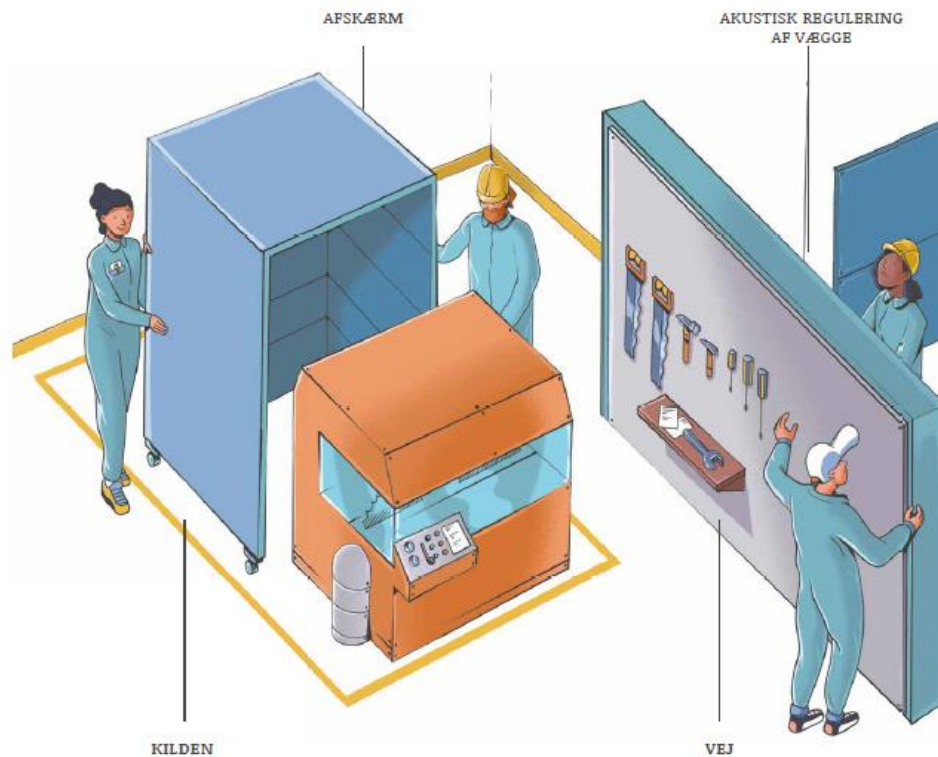
En støjbelastning på 85 dB(A) svarer til et støjniveau på:

- ❶ 85 dB(A) i 8 timer
- ❷ 88 dB(A) i 4 timer
- ❸ 91 dB(A) i 2 timer
- ❹ 94 dB(A) i 1 time
- ❺ 97 dB(A) i 30 minutter
- ❻ 100 dB(A) i 15 minutter
- ❼ 103 dB(A) i 8 minutter.

Bekæmp støjen – hvordan?

De 7 forebyggelsesprincipper:

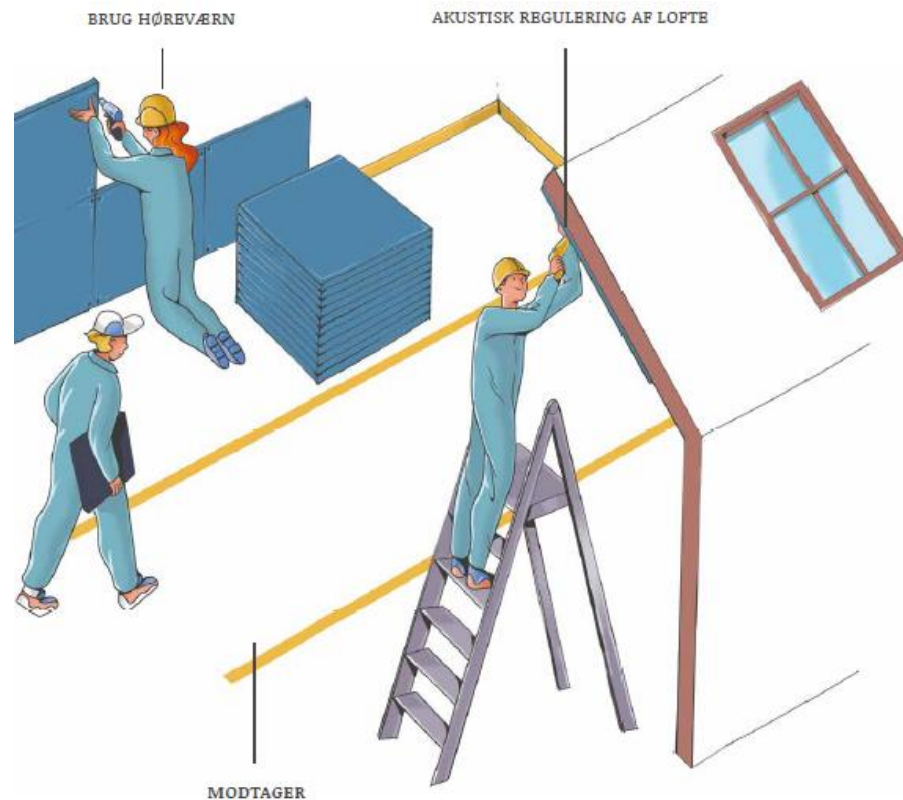
1. Skift til en anderledes arbejdsmetode eller adfærd, der støjer mindre.
2. Dæmp støjen der, hvor den opstår.
3. Afskærm (indkapsling af) maskinen.
4. Afskærm maskinen fra resten af produktionslokalet.
5. Lav akustisk regulering i produktionslokalet. Opsæt lydabsorberende materialer på vægge og lofter.
6. Lav organisatoriske ændringer.
7. Brug høreværn.

Introduktion til APV og støj

Det bedste udgangspunkt for at løse støjproblemerne i jeres virksomhed er et grundigt forarbejde. I kan bruge samme fremgangsmåde, som når I laver jeres arbejdspladsvurdering (APV):

1. Kortlæg, om der er støjproblemer
2. Beskriv og vurdér støjproblemerne
3. Løs støjproblemerne ved at prioritere dem
4. Opstil en handleplan
5. Følg op på løsningerne

Inddrag altid medarbejderne, det vil sige AMO hvor en sådan findes: Det er vigtigt at tage stilling til støjniveauet på alt indkøb af nye maskiner. Sørg altid for at tage arbejdsmiljøorganisationen med på råd tidligt, så I undgår indkøb, der er dårlige for arbejdsmiljøet. Sørg også for at stille krav til de leverandører, I bruger.

Vigtige råd om medarbejderinddragelse

Medarbejderne er eksperter i deres jobfunktioner og har en masse vigtig viden, da de står i arbejdsprocesserne dagligt.

1. Inddrag medarbejderne i arbejdet. De skal være med til at stille krav til den løsning, der skal fungere i praksis.
2. Inddrag medarbejderne i udvikling af løsningerne, så de hænger godt sammen med arbejdsopgaverne og produktionen i dagligdagen.
3. Inddrag medarbejderne i afprøvning af løsningerne.

Medarbejderne kan mødes i mindre grupper og drøfte løsningsforslagene. Hvis der kommer nye forslag på baggrund af møderne, indarbejdes de eventuelt i handleplanerne. Forslag, der ikke kan bruges, bør altid afvises med en saglig begrundelse.

Forebyggelsesprincipper

1	Skift til en anderledes arbejdsmetode eller adfærd, der støjer mindre.	Brug for eksempel en anden type værktøj, gå fra trykluft til hydraulik, eller sæt fokus på adfærden ved at lægge værktøj fra sig og ikke smide det.
2	Dæmp støjen der, hvor den opstår	Skift for eksempel til støjsvage slibeskiver.
3	Afskærm	Indkapsling af maskinen.
4	Afskærm maskinen fra resten af produktionslokalet	Placér for eksempel kompressorer og hydraulikpumper i et selvstændigt rum.
5	Akustisk regulering i produktionslokalet	Opsæt for eksempel lydabsorberende materialer på vægge og lofter.
6	Organisér arbejdet anderledes	Indfør for eksempel arbejdstider med tilstrækkelige pauser.
7	Brug høreværn	

Når I bruger håndværktøj:

Det kan afføde støj, når medarbejdere bruger håndværktøj som for eksempel vinkelsliber eller hammer. Måske tager de selv høreværn på, men hvad med kollegaerne omkring dem? Skab gerne en kultur, hvor medarbejdere advarer andre omkring sig: "Jeg starter med den her opgave om 5 minutter." På den måde kan alle tage de nødvendige forholdsregler i forhold til støj. I jeres handleplan kan I eventuelt have et punkt, der hedder: "Ændring af støjkultur".

Der er stor forskel på, hvor effektive høreværn er:

- **Propper** – sættes ind i øregangene. Mindsker med 10 til 20 dB(A)
- **Kopper** – sættes omkring ørerne. Mindsker med 20 til 30 dB(A)

3 gode virksomhedseksempler

1. **Brdr. Krüger Trædrejeri:**
”Vi har designet funktionelle værktøjslydvægge”
2. **Øland A/S:**
”På 5 år har vi næsten fået helt ro”
3. **DISA Industries A/S:**
”Vi skabte en helt ny arbejdsplads”

Tjeklister

Tjekliste før indkøb af større maskiner

**Tjekliste før indkøb af mindre maskiner,
håndværktøj osv.**

Tjekliste før byggeri og nyindretning

bfa-i.dk

Sygefravær & Psykisk beredskabsplan

Fokus på sygefravær

- Viden, redskaber og tips til arbejdsmiljøorganisationen

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Psykisk beredskabsplan

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

bfa-i.dk

Fokus på sygefravær

Fokus på sygefravær

- Viden, redskaber og tips til arbejdsmiljøorganisationen

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Indhold

- Hvorfor sygefravær i AMO?
- Samarbejdet i AMO
- Samarbejde med andre
- AMO og arbejdet med sygefravær
- Viden om sygefravær
- Redskaber i bør kende

Tak til Svendborg Brakes og MAN Energi Solutions

Hvorfor sygefravær i AMO?

- Forebygge sygefravær
- Reducere længden på sygefravær
- Fastholde kolleger
- Sætte indsatser i gang
- Samarbejde med andre

Samarbejdet i AMO

Sæt emnet på dagsorden

- Hvad kan vi gøre i fællesskab?
- Hvem gør hvad og hvem har hvilke roller?
- Hvilke muligheder er til rådighed?
- Hvad mangler?
- Gode erfaringer

Samarbejdet med andre

Afsøg jeres vigtigste samarbejdspartnere

- I virksomheden
- Andre

Model for arbejdet med sygefravær

Værktøj: Skab overblik over roller og samarbejde

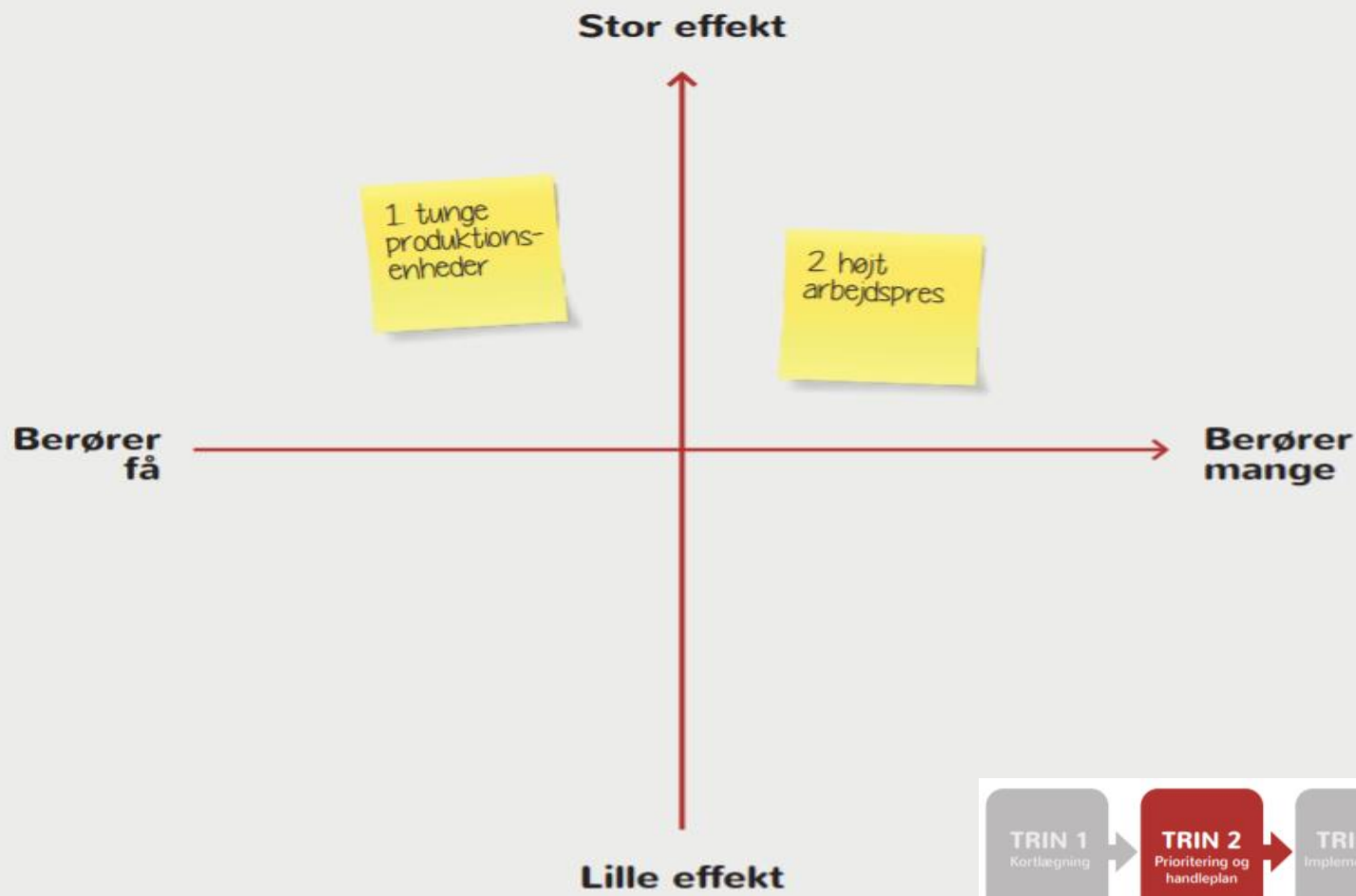
Kortlægning og overblik

- Hvordan ser det ud hos os?
- Har vi fælles overblik?
- APV, trivsel, sygefravær, årlig drøftelse, samtaler.....

Værktøj: Prioritering af indsatser

Derfor er det vigtigt, at I tager stilling til:

- Hvad skal informeres ud?
- Hvordan skal I informere?
- Hvem skal gøre det?
- Hvilke platforme skal I bruge?

TRIN 1
Kortlægning

TRIN 2
Prioritering og
handleplan

TRIN 3
Implementering

TRIN 4
Evaluering

Gode spørgsmål til evaluering:

- Går jeres indsatser som planlagt?
- Hvilke resultater kan I høste af jeres indsatser?
- Er de valgte indsatser de rette?
- Er de rette personer involveret?
- Er der noget, der skal afsluttes?
- Hvad kræver yderligere handling eller fortsat fokus?
- Hvad kan I lære af de erfaringer, I har gjort jer?

Viden om sygefravær

- Gode samarbejdspartnere
- Gode redskaber

bfa-i.dk

Psykisk beredskabsplan

Psykisk beredskabsplan

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Krav

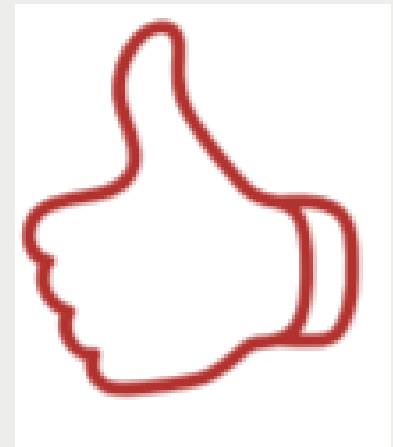
- Hvis der er en særlig risiko for traumatiske hændelser i arbejdet, skal arbejdsgiveren sørge for, at der er psykisk førstehjælp
- Medarbejdere, der har været udsat for eller er berørte af en traumatisk hændelse, skal have adgang til psykisk førstehjælp

Formål

- Beredskabsplanen sikrer.....
 - at alle ved, hvad de skal, kan og må gøre
 - at krisen bliver håndteret på en ligetil og effektiv måde
 - at ingen er i tvivl om, hvad der er deres ansvar
- Beredskabsplanen beskriver:
 - hvordan I som virksomhed håndterer alvorlige ulykker
 - hvem der gør hvad under, umiddelbart efter og som opfølgning på alvorlige ulykker, herunder sikrer kommunikation om ulykken

Indhold

- Beredskab for krisehjælp
- Krisens faser
 - Chok
 - Reaktion
 - Bearbejdning
 - Nyorientering
- Generel krisehjælp og omsorg
- Tjekliste til krisehjælp
- Tjekliste til beredskabsplanen

Arbejds miljøroadshow 2022

PAUSE til kl. 13.45

Kaffe/te og kage

Husk at tage materialer 😊

bfa-i.dk

Kemisk risikovurdering & Kemisk arbejdsmiljø

Kemisk risikovurdering

oplysning, instruktion og tilsyn

Arbejdsmiljø / Inspektion

bfa-i.dk

Kemisk arbejdsmiljø

skad og vejledning til sikring af arbejdspladser

Arbejdsmiljø / Inspektion

bfa-i.dk

bfa-i.dk

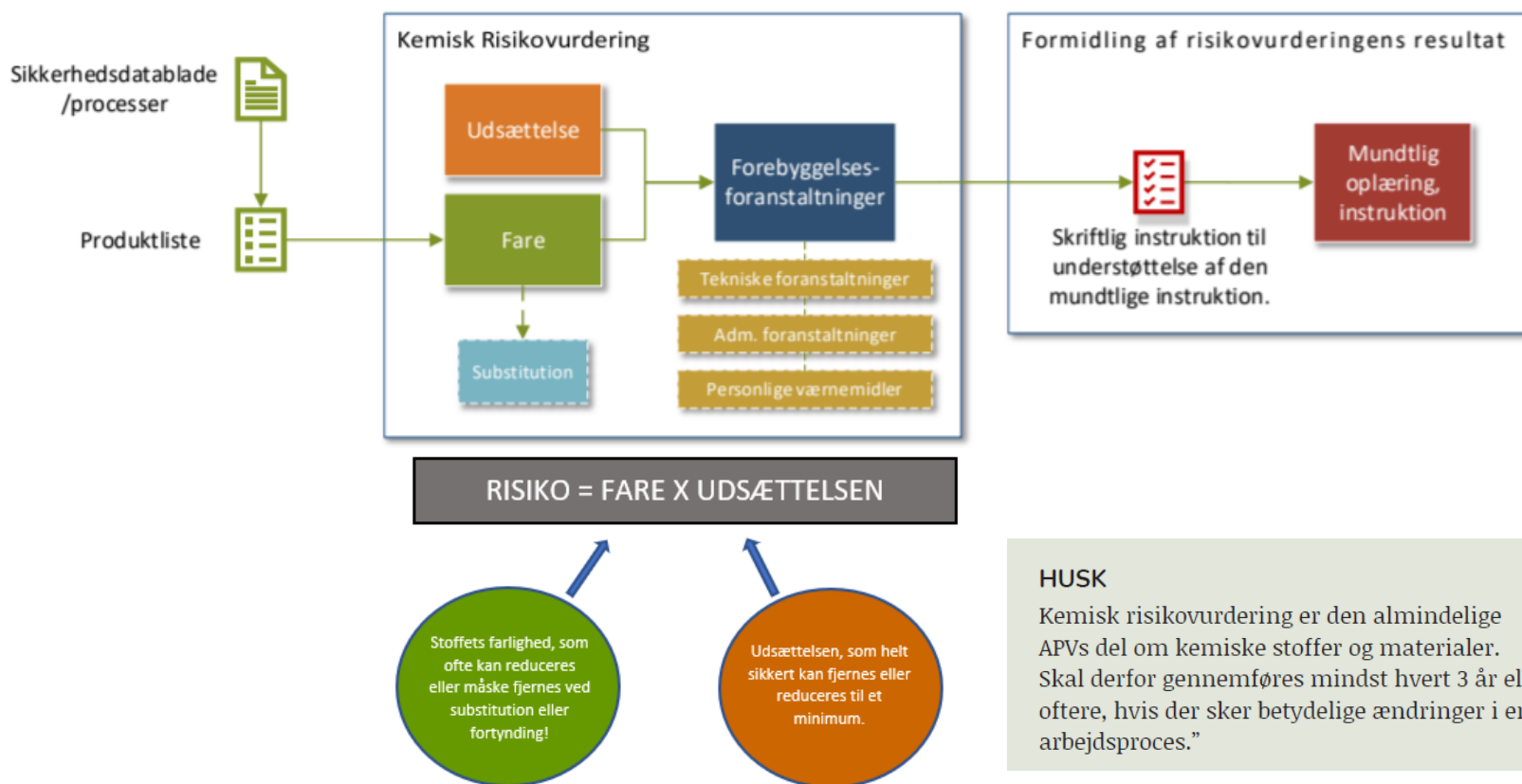
Kemisk risikovurdering

Hvad er en kemisk risikovurdering?

- En kemisk risikovurdering er en vurdering af de risici, der kan optræde, når der udføres arbejde, hvor medarbejdere kan blive udsat for skadelige kemiske påvirkninger.

Samlet overblik over kemisk risikovurdering og instruktion

Ved den kemiske risikovurdering skal I gøre følgende:

- Kortlæg arbejdsprocesser, hvor der arbejdes med kemiske produkter eller, hvor der sker udsættelse for kemiske stoffer.
- Indhent opdaterede sikkerhedsdatablade på de kemiske produkter og udarbejd en produktliste med udgangspunkt i sikkerhedsdatabladene.
- Vurder arbejdsprocesserne med henblik på hvilke sikkerhedsforanstaltninger, der skal anvendes. For eksempel brug af ventilation, anvendelse af handsker og åndedrætsværn, eller hvem må arbejde med produkterne.
- Fastlæg medarbejdernes oplæring og instruktion i arbejdet samt undersøg om det kemiske produkt eller den proces der udvikler kemiske stoffer kan erstattes med noget mindre farligt.
- Instruer medarbejderne i arbejdet med kemiske produkter og de arbejdsprocesser, hvor de kan blive udsat for farlige kemiske stoffer.
- Før tilsyn med at arbejdet foregår sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt.

Hele arbejdsprocessen skal risikovurderes

Del gerne arbejdsprocessen op i delelementer, så I ikke overser noget.

Før selve arbejdsprocessen,
f.eks. klargøring af emner, om-
hældning, dosering, fortynding
og blanding?

Under selve arbejdsprocessen,
f.eks. håndtering af emner,
anvendelse af tekniske hjælpe-
midler og flowet i arbejdet.

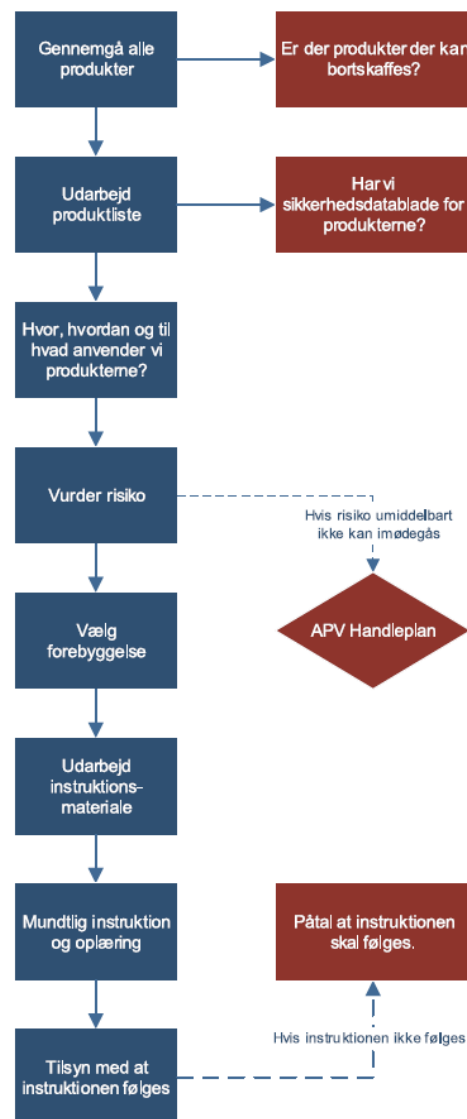

Efter selve arbejdsprocessen,
f.eks. rengøring, rensning
af materiel og håndtering af
affald?

Skriftlige krav til kemisk risikovurdering:

- Opdaterede sikkerhedsdatablade.
- En liste over virksomhedens kemiske produkter med udgangspunkt i sikkerhedsdatabladene.
- Dokumentation for at risikovurderingen er gennemført.
- Instruktion udformet på skrift eller som for eksempel instruktionsplancher, der viser hvordan særligt farlige kemiske produkter skal anvendes.

7 faste punkter, som skal med i kemisk risikovurdering

•RISIKOVURDERING

1. Stofferne og materialernes farlige egenskaber
2. Eksponeringsgrad, -type og -varighed
3. Omstændighederne ved arbejdet med de farlige stoffer og materialer, herunder mængden
4. Virkningen af forebyggende foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes
5. Erfaringer fra arbejdsmedicinske undersøgelser
6. Arbejdstilsynets grænseværdier
7. Leverandørplysninger om sikkerhed og sundhed

Udfordringer?

FOREBYGGELSE **STOP**

- Substitution
- Tekniske foranstaltninger
- Organisatoriske foranstaltninger
- Personlige værnemidler

Dokumentation for gennemført kemisk risikovurdering

Skriftlig dokumentation for gennemført kemisk risikovurdering

De 7 vurderingselementer er en hjælp til at strukturere den kemiske risikovurdering. Det er ikke et krav, at virksomheden skriftligt kan dokumentere gennemgangen af hvert enkelt af de 7 elementer.

Det er nok at kunne dokumentere resultatet af den kemiske risikovurdering, f.eks. ved:

- De skemaer der går frem efter i risikovurderingen.
- Dokumentationens form og indhold vil afhænge af hvordan og hvor meget der arbejdes med kemikalier på den enkelte virksomhed og være tilpasset oplæring og instruktion af de ansatte. Ved simple processer med få kemikalier, kan det være den skriftlige instruktion i form af opslag, fotos, piktogrammer eller video. Ved mere komplekse processer eller, hvor der anvendes mange forskellige kemikalier, kan der være behov for, at dokumentationen skal kunne vise nogle af de overvejelser, man har gjort sig i forbindelse med risikovurderingen.

Skemaer til kemisk risikovurdering

Dato / Udarbejdet af:		
Proces (skriv)		
Produkter/Leverandører (skriv)		
Produktets farlighed (skriv/sæt x)		Produktets håndtering, brug og omfang (skriv/sæt x)
Tilstandsform: Fast ☐ , granulat ☐ , pulver ☐ , flydende ☐ , gas ☐ , spray ☐ , andet ☐	Faremærkning (SDS, pkt. 2): H-sætninger (SDS, pkt. 2): Andet:	Intern transport: ☐ Nej / ☐ Ja Opbevaring: ☐ Nej / ☐ Ja Fortynding: ☐ Nej / ☐ Ja Sammenblanding med andre produkter: ☐ Nej / ☐ Ja Opvarmning/Trykændringer: ☐ Nej / ☐ Ja Arbejdsmetode og -udstyr: Sprøjte ☐ , Spraye ☐ , Pensle ☐ , Hælde ☐ , Med klud ☐ , Lukket/automatisk system ☐ , Manuel brug ☐ Affald, spild, rester og emballage:
Signalord (SDS, pkt. 2): MAL-kode (SDS, pkt. 2): pH (SDS, pkt. 9): Grænseværdi(er) (SDS, pkt. 8): Kræftfremkaldende ☐ Nej / ☐ Ja • (SDS, pkt. 3): H350 ☐ , H351 ☐	Mængder ved arbejdet: Gram-ml ☐ Kg-l ☐ Ton-m ³ ☐	Varighed af arbejdet: 10 min ☐ ½ time ☐ 1 time ☐ hele dagen ☐
Anvendelsesbegrænsninger: ☐ Nej / ☐ Ja Eksponeringsmålinger, udført: ☐ Nej / ☐ Ja Arbejdsmedicinske undersøgelser, udført: ☐ Nej / ☐ Ja	Hyppighed af arbejdet: Dagligt ☐ Ugentligt ☐ Månedligt ☐ Årligt ☐	Tørretid/hærdetid: ☐ Nej / ☐ Ja Lovpligtigt uddannelse (SDS, pkt. 15): ☐ Nej / ☐ Ja Andet:
Tidligere aftalte værnemidler - benyttes / benyttes ikke / benyttes korrekt? (skriv/sæt x)	Mulige eksponeringer/udsættelser – hvad er der risiko for? (skriv/sæt x)	Reduktion af risici ved STOP-princippet + instruktion – hvad er der behov for? (skriv/sæt x)
 Kommentar Kommentar Kommentar Kommentar Kommentar Kommentar	Stænk i øjne/ansigt: ☐ Nej / ☐ Ja Aerosoler i øjne/ansigt: ☐ Nej / ☐ Ja Stænk på hænder/underarme: ☐ Nej / ☐ Ja Kontakt med hænder: ☐ Nej / ☐ Ja Kontakt med hud: ☐ Nej / ☐ Ja Indånding af aerosoler: ☐ Nej / ☐ Ja Indånding af røg/dampe: ☐ Nej / ☐ Ja Indånding af støv: ☐ Nej / ☐ Ja Indtagelse: ☐ Nej / ☐ Ja Fare for brand/eksplosion: ☐ Nej / ☐ Ja	Substitution med mindre farligt produkt: ☐ Nej / ☐ Ja Ændring af arbejdsmetoder og -udstyr: ☐ Nej / ☐ Ja Procesudsugning ved kilden: ☐ Nej / ☐ Ja er OK / ☐ Ja er ikke OK Rumventilation: ☐ Nej / ☐ Ja er OK / ☐ Ja er ikke OK Indkapsling/Afskærmning/Skiltning: ☐ Nej / ☐ Ja er OK / ☐ Ja er ikke OK Fagligt uddannet personale: ☐ Nej / ☐ Ja er OK / ☐ Ja er ikke OK Særlig lovpligtig uddannelse: ☐ Nej / ☐ Ja er OK / ☐ Ja er ikke OK Personlige værnemidler: ☐ Nej / ☐ Ja er OK / ☐ Ja er ikke OK Skriftligt materiale ved instruktion: ☐ Nej / ☐ Ja er OK / ☐ Ja er ikke OK Hvis svaret er Ja er ikke OK, føres problem og løsning i APV-handleplan, medmindre problemet løses med det samme.

Huskeliste: Kemisk risikovurdering

- **Opdaterede sikkerhedsdatablade på alle kemiske produkter**
For eksempel kemisystem eller på intranet, hvor alle har adgang.
- **Produktliste over alle kemiske produkter**
For eksempel skema over kemiske produkter med piktogram over farlighed etc.
- **En skriftlig beskrivelse af den kemiske risikovurdering**
Dokumentation der bekræfter, at den kemiske risikovurdering er gennemført.
- **Procedurer for mundtlig instruktion af alle medarbejdere, der arbejder med kemiske produkter**
Alle medarbejdere er instrueret i netop de kemiske produkter, de arbejder med. Skal foretages jævnligt.
- **Skriftlig instruktion på alle særligt farlige kemiske produkter og ved arbejdsprocesser, hvor der afgives farlige kemiske stoffer**
For eksempel instruktionsplancher eller anden form for instruktion. Skal være på dansk eller andet sprog, der er forståeligt for medarbejderne.
- **Tilsyn/kontrol med at instruktionen overholdes**
Gennemfør jævnlig sikkerhedsrundring eller lignende. Tjek om kemiinstruktionen overholdes.

bfa-i.dk

Kemisk arbejdsmiljø

Sundhedsskadelige påvirkninger og risikoen for ulykker

Stoffer og materialer kan gennem 3 eksponeringsveje medføre sundhedsskade:

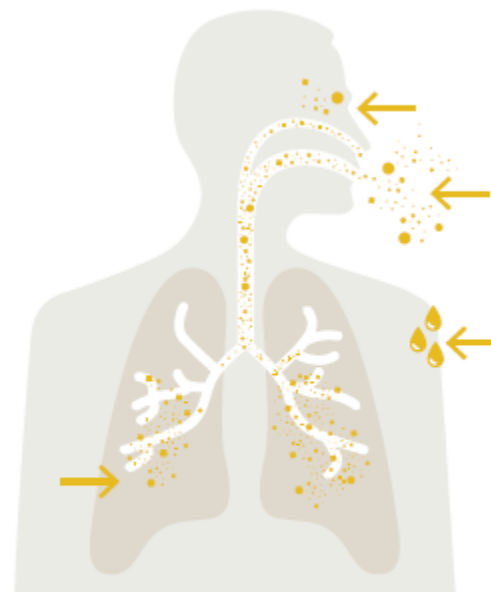
- Ved hud og – øjenkontakt.
- Ved indånding.
- Ved indtagelse.

Korttidspåvirkninger og risiko for ulykker

- Kontakt kan medføre alvorlige ætsningsskader på huden og øjne
- Indånding af dampe fra syrer og baser
- Indtagelse af syre og base,

Langtidspåvirkninger

- Arbejde med svejsning,
- Arbejde med maling eller afrensning,
- Arbejde med epoxy- og isocyanatholdige produkter

Stoffer og materialer kan påvirke ved hud- og øjenkontakt, ved indånding og ved indtagelse.

1 Leverandør oplysninger

Her skal fremgå:

- Leverandørens navn, adresse og telefonnummer.
- Læs mere i SDS, pkt. 1.

2 Farepiktogrammer

- Viser grafisk hvilke farlige egenskaber produktet har.
- **VIGTIGT:** Et farepiktogram kan dække over flere forskellige farer, så det ofte nødvendigt at læse mere.
- Bilag 2: Oversigt over farepiktogrammer
- Læs mere i SDS, pkt. 2.

3 Signalord

Der kan enten stå:

- **FARE** for de mere farlige produkter, eller
- **ADVARSEL** for de mindre farlige produkter.
- **VIGTIGT:** Signalordet er alene en indikation af om produktet er mere eller mindre farligt. Siger intet om hvad faren handler om.
- Læs mere i SDS, pkt. 2.

ABC-RENSVÆSKE

1 Firmsavn
Firmaadresse
Telefonnummer

2

3 **FARE** ³

4 (0220) Irreversibelt væske og damp
(0315) Irriterer huden
(0318) Irriterer alvorligt øjnene
(0334) Kan forårsage allergi- eller astmasymptomer eller åndedrætsbesvær ved indånding
(0411) Giftig for vandlevende organismer, med langvarige virkninger¹⁷

Indeholder: Cellulose
Octylenglycol ⁸

5

6 (0261) Uønsket indånding af damp
(0305+P261+P280) VED KONTAKT MED ØJNE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning
(0360) Skal beskyttes/håndteres og opbevares
(0362+P211) Ved luftvejsproblemer: Ring til en GIFTINFORMATION eller en læge.
(0501) Indeholder korrosive/stivt komponenter¹¹

4 H-sætninger

(H = Hazard = fare)

- Fortæller i ord hvilke farlige egenskaber et kemiske stof eller materiale har, dvs. en præcisering af faren.
- Tallet H efterfølges af 3 tal, som hver har en betydning. Det er ikke et krav at H-sætningens nummer vises på etiketten. Derimod skal det altid fremgå af SDS'en.
- Bilag 3: oversigt over H-sætningers opbygning.
- Læs mere i SDS, pkt. 2 og 16.

5 Produkt Identifikator (Produkt ID)

Her skal fremgå:

- Produktets navn
- De vigtigste indholdsstoffer, hvis det er en blanding.
- Læs mere i SDS, pkt. 1.

6 P-sætninger

(P= Precautionary = sikkerhed)

- Fortæller i ord hvordan produktet skal håndteres på en sikker måde samt hvad der skal gøres i tilfælde af uheld.
- Tallet P efterfølges af 3 tal, som hver har en betydning. Det er ikke et krav at P-sætningens nummer vises på etiketten. Derimod skal det altid fremgå af SDS'en.
- Bilag 3: Oversigt over P-sætningers opbygning.
- Læs mere i SDS, pkt. 16.

Sikkerhedsdatablade (SDS)

Det er **VIGTIGT**, at arbejdsgiveren i samarbejde med arbejdsmiljøorganisationen har styr på alle sikkerhedsdatablade, da:

- Medarbejderne til enhver tid skal have direkte adgang til opdaterede sikkerhedsdatablade!
- Oplysningerne i sikkerhedsdatabladene benyttes i forbindelse med den kemiske risikovurdering!

Sikkerhedsdatablade skal:

- Leveres omkostningsfrit af leverandøren hver gang et nyt kemisk stof eller produkt indkøbes.
- Det skal være på dansk.
- Det skal indeholde 16 obligatoriske punkter i henhold til REACH.

De 16 punkter i et sikkerhedsdatablad er:

- Punkt 1: Identifikation af stoffet / blandingen og af selskabet / virksomheden
- Punkt 2: Fareidentifikation
- Punkt 3: Sammensætning af / oplysning om indholdsstoffer
- Punkt 4: Førstehjælpsforanstaltninger
- Punkt 5: Brandbekæmpelse
- Punkt 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld
- Punkt 7: Håndtering og opbevaring
- Punkt 8: Eksponeringskontrol / personlige værnemidler
- Punkt 9: Fysisk-kemiske egenskaber
- Punkt 10: Stabilitet og reaktivitet
- Punkt 11: Toksikologiske oplysninger
- Punkt 12: Miljøoplysninger
- Punkt 13: Forhold vedrørende bortskaffelse
- Punkt 14: Transportoplysninger
- Punkt 15: Oplysninger om regulering
- Punkt 16: Andre oplysninger

DEL A

Få overblik over arbejdsprocesser
og kemiske produkter!

Ryd op, sorter, bortskaf
og opbevar korrekt!

På den måde får I styr på arbejdsprocesser
og kemiske produkter, hvilket gør den kemiske
risikovurdering lettere!

DEL B

Kemisk risikovurdering og forebyggende foranstaltninger efter STOP-princippet

Følg fremgangsmåden og brug de understøttende værktøjer.

DEL C

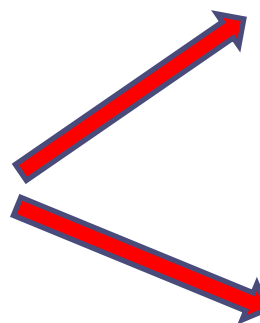
Oplæring og instruktion

Følg fremgangsmåden og brug
de understøttende værktøjer.

5 faste punkter som skal med i instruktion

Instruktion skal indeholde:

1. Gennemgang af de farlige kemiske produkter, der benyttes og de farlige stoffer og materialer, der dannes i arbejdsprocesser.
2. Hvordan håndtering, brug og opbevaring skal foregå, så der ikke opstår fare for sikkerhed og sundhed.
3. Hvordan der sikres korrekt brug af besluttede sikkerhedsforanstaltninger for beskyttelse af medarbejderne.
4. Håndtering af uheld, f.eks. brand, spild og lignende.
5. Bortskaffelse af kemiske produkter, brugte værnemidler og affald.

Mundtlig instruktion ved farlig kemisk påvirkning.
MEN det anbefales at supplere med skriftlig instruktion.

Skriftlig instruktion ved særlig farlig kemisk påvirkning, komplicerede processer og når det ellers er relevant.

Eksempler på instruktion

Instruktion for svejsning og lodning			
Arbejdsproces	MAG (CO2) svejsning	TIG Svejsning	Lodning
Værnemidler og ventilation			
	Svejserøg anses som kræftfremkaldende.	Svejserøg anses som kræftfremkaldende.	Produkt: ESOLD loddetin uden bly Signalord: Fare H360: Kan skade forplantningsevnen eller det ufødte barn.
	Brug altid lavtryksudsugning! Placer udsugning så tæt på røgudviklingen som muligt. Flyt udsugning efter svejsearbejdet / røgen.	Brug altid lavtryksudsugning! Placer udsugning så tæt på røgudviklingen som muligt. Flyt udsugning efter svejsearbejdet / røgen.	Brug altid lavtryksudsugning! Placer udsugning så tæt på røgudviklingen som muligt. Flyt udsugning efter loddearbejdet / røgen.
	Ikke påkrævet, hvis udsugning er effektiv	Ikke påkrævet, hvis udsugning er effektiv	Ikke påkrævet
	 Benyt svejsevisir med halsbeskyttelse	 Benyt svejsevisir med halsbeskyttelse	Ikke påkrævet
	 Benyt svejsehandsker	 Benyt svejsehandsker	Ikke påkrævet

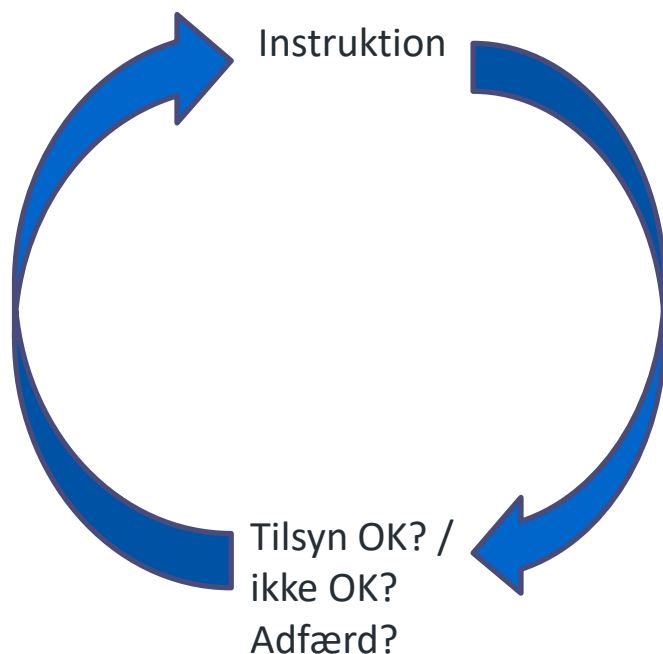
DEL D

2 eksempler på kemisk risikovurdering, anvendelse af STOP-princippet og efterfølgende instruktion.

Her kan I se hvordan det gøres i praksis ved brug af vejledningens værktøjer!

Casevirksomhed
DS Smith

Husk tilsyn

Tjekliste til kemisk arbejdsmiljørundering

Emne	Ok Sæt X	Ikke ok Sæt X	Bemærkninger Blæk - tal med medarbejderne om det.
Generelt			
Spørg medarbejderne om de kan finde "listen over farlige stoffer og materialer" samt sikkerhedsdatablade.			
Vurder generelt om medarbejderne arbejder sikkert med kemiske arbejdsprocesser. Er adfærden i orden?			
Opbevaring			
Opbevares kemiske produkter korrekt? <ul style="list-style-type: none"> Står de på de rigtige pladser f.eks. skabe, kemirum, giftskab? Står de stabilt? Er der produkter, der ikke er lukkede efter brug? Er der produkter uden etikette? Er der omhældte produkter uden etikette? Er der produkter på hylde over øjenhøjde? 			
Er skabe og rum til opbevaring lukkede / låste?			
Kører ventilationen, der hvor den skal?			
Er der produkter, der ikke er sat på plads efter brug?			
Er trykflasker placeret så de ikke kan vælte, dvs. i stativ eller bag kæde mod væg?			
Er alle skilte om opbevaring i orden og intakte?			
Tilføj eventuelt flere punkter!			
Håndtering, værnemidler og ventilation			
Håndteres kemiske produkter forsvarligt under arbejdet? <ul style="list-style-type: none"> Står produkterne stabilt under arbejdet? Står produkterne så de ikke er i vejen for andre? Er der produkter placeret over øjenhøjde? Er emballagen lukket (låg og hætter) når produktet ikke bruges? Er der spild, der ikke er tørrer op? Er der sket "ikke aftalt" omhældning? Tilføj eventuelt flere punkter! 			

bfa-i.dk

Sikre Maskiner

Ældre maskiner i moderne industri

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

- Maskiner og anlæg uden CE-mærke.
Typisk fra før 1995.
- Ældre maskiner i nyere
produktionslinjer.

Del 1: Eksempler

Del 2: Overordnet krav

Eksempler på sikkerhedskomponenter:

Forsyningsadskiller

Eksempler på sikkerhedskomponenter:

Nødstop

Ved farligt efterløb skal nødstoppet kombineres med en bremse.

Eksempler på sikkerhedskomponenter:

Skærme og gitre

Eksempler ved konkrete maskiner:

- Kantbukker og kantpresser
- Pladesaks
- Excenterpresse
- Søjleboremaskiner
- Drejebænke
- CNC bearbejdningscenter
- Fræser
- Pladevalser
- Bånd- og rundsav
- Robotcelle
- Trykpresse

Kom godt i gang:

- Kan vi selv ? JA!

Maskinsikkerhed er ikke kompliceret teknik !

- Opret en arbejdsgruppe, og brug den ved maskinindkøb og ændringer på maskiner og produktionslinjer

Kom godt i gang:

Skema til gennemgang af maskiner

bfa-i.dk

Afdeling:		Dato:	
Maskine:		Årgang:	
Fabrikant:		Ja	Nej
CE-mærke	Er der CE mærke på maskinen? (krav for maskiner efter 1. jan 1995)		
Brugsanvisning	Er der dansk brugsanvisning på maskinen?		
	Er brugsanvisningen tilgængelig for operatøren?		
Overensstemmelses erklæring	Er der dansk overensstemmelseserklæring på delmaskinen og/eller på det samlede maskinanlæg?		
Sikkerhedsafbryder	Er der en sikkerheds- eller hovedafbryder, som kan låses (evt. med hængelås) og virker den?		
Nødstop (Etableres, hvis det ikke er muligt at afværge fare på anden måde)	Er der monteret nødstop på maskinen?		
	Er der nødstop ved betjeningspladser?		
	Stopper alle farlige maskindele (efterløb) når nødstoppet aktiveres?		
Afskærmning	Er der afskærmning ved eventuelle klemningszoner mellem faste og		

		Sandsynlighed				
Konsekvens		5 Ofte	4 Sandsynlig	3 Sjælden	2 Usandsynlig	1 Meget usandsynlig
5	Katastrofal	Høj risiko	Høj risiko	Høj risiko	Høj risiko	Mellem risiko
4	Kritisk	Høj risiko	Høj risiko	Mellem risiko	Mellem risiko	Lav risiko
3	Farlig	Høj risiko	Mellem risiko	Mellem risiko	Lav risiko	Lav risiko
2	Noget farlig	Mellem risiko	Lav risiko	Lav risiko	Lav risiko	Lav risiko
1	Uønsket	Lav risiko	Lav risiko	Lav risiko	Lav risiko	Lav risiko

 Høj risiko

 Mellem risiko

 Lav risiko

Husk instruktion og tilsyn:

Oplæring og instruktion skal ifølge Arbejdstilsynet navnlig ske i forbindelse med:

- Ansættelsen
- Forflyttelse eller ændring i arbejdsopgaverne
- Nyindkøb eller ændring af arbejdsudstyr

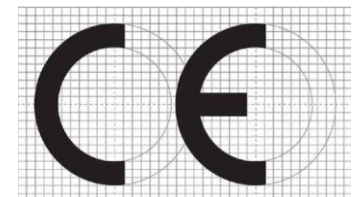
HUSK! Instruktion skal gentages med jævne mellemrum, så sikkerheden holdes i fokus.

CE mærkning:

Må en brugt maskine fra før 1995, anvendt i Danmark, sælges uden CE mærkning ?

Ja! Maskiner fra før 1995 anvendt indenfor EU må gerne forhandles internt i EU.

OBS! Maskiner fra tredjelande betragtes som nye ved indførelse i EU, de skal CE mærkes.

Brugte maskiner:

- Køberen af maskinen har pligt til at sikre sig, at maskinen overholder den danske lovgivning, inden han sætter den i drift.

Stil krav til sælger om at maskinen opfylder gældende dansk lovgivning – herunder **dansk** brugsanvisning.

Ombygning:

Hvis der foretages en ”væsentlig ændring” af en eksisterende maskine.

⇒ Betragtes den som ny maskine

⇒ Kræver CE mærkning

Den der foretager ændringerne betragtes som fabrikant og har ansvaret for ny CE mærkning.

Ombygning:

Væsentlig ændring er når der er ændret på:

Kapacitet, funktion eller styring, således at faren har ændret karakter eller graden af risiko er steget.

⇒ Betragtes den som ny maskine

⇒ Kræver CE mærkning

Sammenbygning:

Brugt maskine i produktionslinje, med fælles styring?

=> CE mærkes som en samlet maskine.

Brugt maskine i produktionslinje, uden fælles styring?

=> Risikovurderer hvor maskinen sammenarbejder, f.eks. indløb og udløb, klemfarer etc., hvor pakkemaskinen går over til rullebånd.

bfa-i.dk

Se her:

Risikovurdering

Vejledning om metoder til risikovurdering

CE-mærkede maskiner

Indkøb, ibrugtagning og ombygning

Køb af maskiner og anlæg

Gode råd og værktøjer, som kan anvendes ved køb af maskiner og anlæg

Industriens Branchearbejds miljøråd

Industriens Branchearbejds miljøråd

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Her kan der stå titel på oplægget

bfa-i.dk

Krænkende handlinger og mobning

Forebyg og håndtér krænkende handlinger

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Grib ind – forebyg mobning

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

To værktøjskasser - indhold

Hæfte 1: Forebyg

- Redskab til udarbejdelse af virksomhedspolitik på området
- Redskab til dialog om risikosituationer
- Viden om konflikter og mobning og hvorfor de opstår

Hæfte 2: Håndtering og grib ind

- Fokus på kollegers og leders rolle
- Vidneadfærd
- Dialogmøde om hvordan konflikter løses

bfa-i.dk

Hæfte 1

Forebyg og håndtér krænkende handlinger

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Forebyg

- Politik til forebyggelse og håndtering
 - Hvorfor?
 - Hvordan?
 - Indhold?

Politik om krænkende handlinger

- **Målsætning: Klar erklæring fra topledelsen i samarbejde med SU og AMO**
- **Hvem er omfattet af politikken?**
- **Hvem har særlige forpligtelser?**
- **Forventninger til adfærd**
- **Go-To-personer**
- **Konsekvenser**

Viden

- Hvordan kommer krænkende handlinger til udtryk?
 - Seksuel chikane
 - Mobning
 - Andet

Viden

- **Eksempler på krænkende handlinger?**
 - Tilbageholdelse af nødvendig information
 - Sårende bemærkninger
 - Usaglig fratagelse af ansvar og arbejdsopgaver
 - Bagtalelse eller udelukkelse
 - At blive råbt ad eller latterliggjort
 - Nedvurdering, fjendtlighed eller tavshed
 - Nedvurdering af køn, kønsidentitet, seksuel orientering, etnicitet, religion

Viden

- Hvad er konsekvensen?
- Hvad kan årsagerne være?
 - Risikosituationer

Risikosituationer

- **Forandringer**
- **Uklarhed i roller og ansvarsområder**
- **Konflikter håndteres ikke/dårligt**
- **Tonen på arbejdspladsen/grov humor**
- **Uskrevne regler**

bfa-i.dk

Hæfte 2

Grib ind – forebyg mobning

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Grib ind!

Formål:

- Forebyggelse af mobning og krænkende handlinger

Fokus:

- Viden om mobning og vidners adfærd
- Materialer, inklusiv film, findes gratis på nettet
- Udførlig instruktioner til mødeledere

Vidnernes vigtige rolle

- **Grib ind – sig fra – sig stop!**
- **Hvad skal man gøre?**
 - Hvordan opfatter du det, som foregår?
 - Hvordan har du det med den, som f.eks. drilles eller holdes udenfor?
- **Mange vidner er passive eller ”mobber med”**

Krænkelser og vidnetyper

Kuglestøberen

Er vidnet, der igangsætter mobbehandlingerne i det skjulte.

Assistenten

Samarbejder med mobberen og deltager aktivt i mobningen f.eks. ved at hjælpe mobberen med at udføre negative handlinger eller tydeligt billige mobberens handlinger.

Den passive

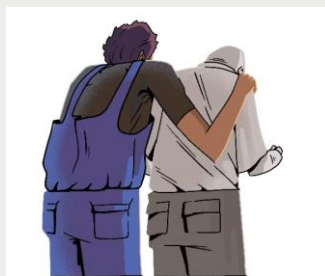
Overser og overhører det, som foregår og gør ingenting.

Mægleren

Griber ind ved at gå mellem parterne og tale med dem. Det kan være begge parter eller parterne individuelt.

Sympatisøren

Føler sympati for den mobbede og tilbyder trøst og støtte i enrum (for ikke selv at komme i fokus).

Forsvareren

Tager den mobbede åbent i forsvar.

Dialogmøde om hvordan konflikter løses

Materialer:

- Film og drejebøger

bfa-i.dk

www.hergårgrænsen.dk

Hvor går grænsen?
SEKSUEL CHIKANE ER ET EMNE, DER SKAL TAGES AFBØJNING. TAG STILNINGEN, HVOR GRÆNSEN GÅR I DIN ARBEJDSMILJØ. Du er på www.hergaargrænsen.dk

!!!

**ET GODT PSYKISK ARBEJDSMILJØ
- FOREBYG SEKSUEL CHIKANE**

Til julefrokost ser du, at en kollega befamler en anden kollega, der er meget beruset.

Der er kommet nye medarbejdere i en afdeling, hvor vittigheder om køn og sex er hverdagskost. En ny medarbejder føler sig stødt af den lumre jargon.

To kollegaer har tidligere haft et forhold. Nu taler den ene åbent om deres sexliv.

bfa-i.dk

Læg kortene på bordet – start dialogen og bryd tabuet!

Til julefrokost ser du, at en kollega befamler en anden kollega, der er meget beruset.

 HVAD VIL DU TÆNKE?

 HVAD VIL DU SIGE?

 HVAD VIL DU GØRE?

 HVAD KAN DIN ARBEJDSPLADS GØRE?

Hvor går grænsen?
RESKIV DIN ARBEJDSPLADS OG DIT JØR MOD SEKSUEL CHIKANE

To kollegaer har tidligere haft et forhold. Nu taler den ene åbent om deres sexliv.

Andet 😊

Grib ind – forebyggelse af krænkende handlinger

Teksam afholder i samarbejde med BFA-industri tre temadage om forebyggelse af krænkende handlinger på arbejdspladsen.

Temadagene vil tage sit udgangspunkt i to nye publikationer fra BFA-industri, "Forebyg og håndtér" og "Grib ind – forebyg mobning".

På temadagene vil der være lejlighed til at afprøve værktøjer, som kan bruges ude på den enkelte arbejdsplads.

Værktøjerne sætter fokus på den rolle vidner til mobning har i forbindelse med at forebygge mobning på arbejdspladsen.

TEMADAGEN AFHOLDES

10. marts 2022 kl. 12.00-16.00 – Hotel Scandic, Kokholm 2, 6000 Kolding

24. marts 2022 kl. 12.00-16.00 – Hotel Scandic, Hadsundvej 200, 9220 Aalborg Ø

6. april 2022 kl. 12.00-16.00 – Hotel Scandic, Kettevej 4, 2650 Hvidovre

[Tilmelding her](#)

Programpunkter se næste side →

Andet der er godt at vide 😊

bfa-i.dk

Andet der er godt at vide 😊

Andet der er godt at vide ☺

Elektromagnetiske felter

Arbejds miljø i industrien

bfa-i.dk

Andet der er godt at vide 😊

Arbejds miljø i industrien

Gratis besøg af konsulenttjenesten

Vi tilbyder et gratis besøg og gennemgang af arbejdsmiljøet på jeres virksomhed med udgangspunkt i jeres ønsker og behov.

Sammen gennemgår vi jeres arbejdsplads, efterfulgt af en snak om arbejdsmiljøarbejdet hos jer.

Herefter får I inspiration, materialer og ideer til det videre arbejde. Der kan være store økonomiske besparelser i at sikre, at I er øjourn i forhold til lovgivningen.

Formålet med besøget er, at I selv kan arbejde videre med at optimere arbejdsmiljøet i jeres virksomhed.

I trepartsaftalen fra 2020 er der sat nye nationale mål for arbejdsmiljøindsatsen. Disse er relevante for jer at kende til:

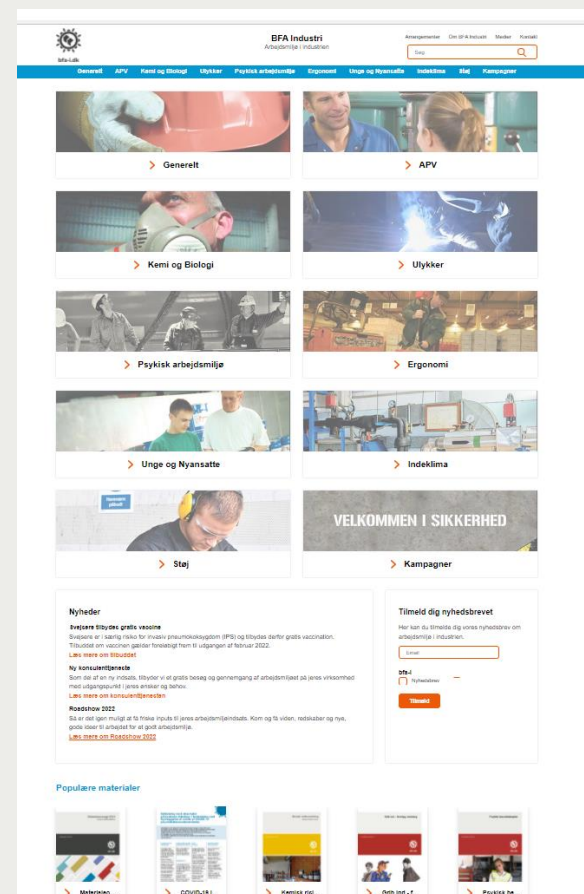
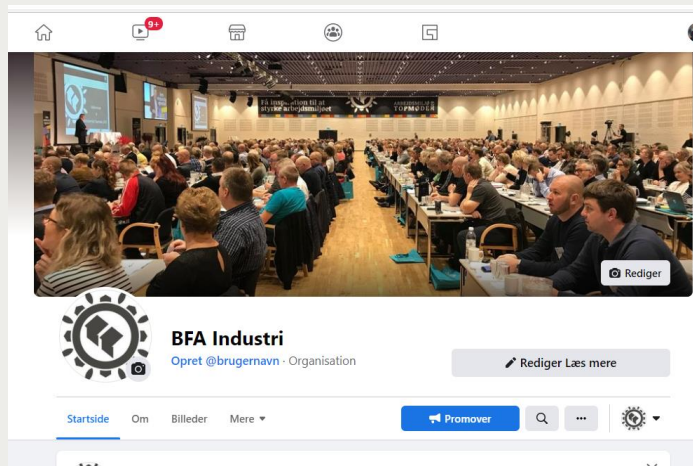
- Arbejdsulykker – en stærk sikkerhedskultur, hvor færre udsættes for arbejdsulykker.
- Kemisk arbejdsmiljø – færre skal udsættes for farlig kemi. Der skal arbejdes med at forebygge efter STOP-princippet.
- Ergonomisk arbejdsmiljø – færre udsættes for væsentlige fysiske belastninger.
- PSYK – færre skal opleve ubalance mellem høje krav og lav indflydelse. Færre skal udsættes for vold eller trusler.

Vores konsulenttjeneste består af 6 konsulenter, der udfører opsendende arbejdsmiljøarbejde målrettet industriens virksomheder.
Hvert hold består af en arbejdsgiver- og en arbejdstagerrepræsentant.

Andet der er godt at vide 😊

- Hjemmesiden www.bfa-i.dk
 - Alle materialer
 - Arrangementer
 - Nyhedsbrev – tilmelding
 - Facebook
 - LinkedIn

Andet der er godt at vide 😊

Invitation til deltagelse i forskningsprojekt, der vil støtte virksomhedernes arbejde med at forbedre arbejdsmiljøet.

INVITATION

Tilmelding
Tilmed gå her
Eller til pea@nfa.dk

Vil I have støtte til at forbedre jeres arbejdsdag og driften?

Kom til en tre timers workshop, hvor I får inspiration fra andre virksomheder og støtte fra en gruppe af arbejdsmiljørådgivere, repræsentanter fra BFA Industri og arbejdsmiljøforskere.

I vil få <ul style="list-style-type: none">• Hjælp til at afklare jeres behov• Rådgivning tilpasset jeres situation• Inspiration til løsninger	I vil gå hjem med <ul style="list-style-type: none">• Input til jeres arbejdsmiljøarbejde (APV)• Relevante materialer• Forslag til et skræddersyet forløb
---	--

Hvor?

- Roskilde d. 16/05 kl. 12-15 på Metal Fjordbyerne, Elisagårdsvej 23b
- Silkeborg d. 16/09 kl. 12-15 Langesøhus, Vestre Ringvej 51

Der serveres en sandwich.

Vi kan støtte jer i at

- Få en god og produktiv arbejdsdag
- Fastholde medarbejdere
- Mindske fysisk belastning og smerter
- Forbedre tonen på jeres arbejdsplads

Mulighed for mere støtte

Efter workshoppen kan I arbejde videre med løsningerne fra workshoppen i et skræddersyet forløb fx på 3-4 møder i arbejdsmiljøgruppen med støtte fra en arbejdsmiljørådgiver.

Hvem kan deltage fra jeres arbejdsplads?

- En leder, som har ansvar for arbejdsmiljø og
- En arbejdsmiljø- og/eller tillidsrepræsentant.

Vi har plads til 12 arbejdspladser.

Den tilidsvalgte skal være organiseret i et forbund under Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), der er medlem af FIU-samarbejdet. Vi kompenserer for kørsel og timeforbrug for én tilidsvalgt per arbejdsplads.

Baggrund

Workshoppen er del af et forskningsprojekt hos det Nationale Forskningscenter for Arbejdsmiljø. Formålet er at undersøge, hvordan viden om arbejdsmiljø kan gøre mere gavn på arbejdspladser. Industriens Branchefællesskab for Arbejdsmiljø og TeamArbejdsliv hjælper med at gennemføre forløbet. Arbejdsmiljøforskningsfonden og Fagbevægelsens Interne Uddannelser støtter økonomisk.

Andet der er godt at vide 😊

Svejsere har en særlig risiko for invasiv pneumokoksygdom (IPS)

Derfor tilbydes bl.a. svejsere nu gratis vaccination mod smitte. Tilbuddet gælder foreløbigt frem til udgangen af februar 2022.

Vaccinen mod pneumokoksygdom forebygger alvorlig sygdom forårsaget af infektion med pneumokokbakterier fx lungebetændelse, blodforgiftning og meningitis.

"Vi skal opfordre alle, der svejser til at benytte sig af tilbuddet om vaccination" siger Peter Poulsen, forbundssekretær i Dansk Metal: "Man kender ikke den præcise

årsag bag svejsernes større risiko, men et forsigtigt gæt kunne være, at der er en sammenhæng med at en del svejsere stadig bliver udsat for svejserøg. Det understreger vigtigheden af, at der anvendes effektiv udsugning når der svejses."

Vaccinen kan fås gratis hos egen læge, på visse apoteker samt hos andre private udbydere. Vaccinen vurderes at holde i seks år. Oplys at du svejser og henvis ellers til SSF's hjemmeside, hvor der er en oversigt over risikogrupperne. Læs mere på <https://www.ssi.dk/pneumokok>

Fakta om pneumokoksygdom og vaccination

Pneumokokker kan være skyld i mange forskellige sygdomme - både alvorlige som meningitis og blodforgiftning, men også mindre alvorlige som mellemøretbetændelse og bihulebetændelse. Pneumokokker er den hyppigste årsag til indlæggelseskrevende lungebetændelse hos voksne (20%).

FAKTA

Pneumokokker er bakterier, som blandt andet kan give lungebetændelse (pneumoni). Pneumokokker findes naturligt i svelget hos omkring 1/3 af alle mennesker og man bliver typisk smittet af nære kontakter fx i familien, i børneinstitutioner, i skolerne og på arbejdspladsen.

Følgende organisationer anbefaler at virksomheder og ledere gør opmærksom på muligheden for den gratis vaccination, over for de medarbejdere som udfører svejsearbejde, lige som organisationerne anbefaler at disse medarbejdere tager mod tilbuddet om gratis vaccination: DI, TEKNIQ Arbejdsgiverne, Lederne, CO-industri, Dansk Metal, 3F Industrigruppen og Blik- og rørarbejderforbundet

Andet der er godt at vide 😊

- Materialer kan bestilles gennem organisationerne – hvis man er medlem
- Alle materiale kan downloades fra www.bfa-i.dk
- Tilmeld er nyhedsbrevet
- Følg os på Facebook

Tak for denne gang

Håber at se mange af jer igen i 2023, ugerne 4-5-6

Husk at udfylde spørgeskemaet, lad det ligge på bordet 😊

Kør forsigtigt og kom godt hjem.